

$$H_{131} = \frac{C_{131}}{N_{13}} \times 12 \text{ мес.} \quad (16), \text{ где}$$

- H_{131} – об'єм капіталовложень, необхідних для виділення на 1-й будівельний об'єкт 3-єї групи на 1-й плануємує рік;

- C_{131} – сметна вартість будівництва 1-го будівельного об'єкта 3-єї групи (130-кв. житловий будинок №2 (А-639) м/р-4) (в табл. № 2 1-я строка, графа 6) на 1-й плануємує рік (на 01.01.04 г.) дорівнює 9500 тис. грн.

- N_{13} – нормативна проектна тривалість будівництва 1-го об'єкта 3-єї групи – 130-кв. житловий будинок (А-639) м/р-4 (в табл. № 2 1-я строка, графа 4) дорівнює 23 місяцям.

Підставляючи ці дані в формулу (16), отримуємо

$$H_{131} = \frac{9500 \text{ тис. грн.}}{23 \text{ мес.}} \times 12 \text{ мес.} = 413 \text{ тис. грн.} \times 12 \text{ мес.} = 4956 \text{ тис. грн.}$$

В прикладі № 11 розглянуто 4-й випадок, так як 130-квартирний житловий будинок № 2 (А-639) м/р-4 належить до 3-єї групи «житлові будинки» із незавершеного будівництва (см. табл. № 2, строка 1, графа 12), у якого M_{131} – залишкова сметна вартість на початок плануємого періоду (на 01.01.04 г.) дорівнює 8550 тис. грн.

Тепер, порівнюючи $H_{\text{jqт}} \equiv M_{\text{jqт}}$ виявляється, що H_{131} (4956 тис. грн.) менше M_{131} (8550 тис. грн.).

Таким чином, за II варіантом на 130-кв. житловий будинок (А-639) м/р-4 виділяються капітальні вкладення на плануємує період у об'ємі, рівному 4956 тис. грн.

Тепер із $P_t - H_{\text{jqт}}$, тобто із загального об'єму бюджетних капіталовложень у будівництво в t -ом плануємому періоді (в 2004 г.) віднімається об'єм капіталовложень на будівельний об'єкт (130-кв. житловий будинок (А-639) м/р-4), рівний 4956 тис. грн.

Аналогічно здійснюються розрахунки по інших будівельних об'єктам, що входять до раціонального набору. Цей процес продовжується до тих пор, поки весь об'єм P_t капіталовложень не буде розподілено по будівельним об'єктам, що входять до раціонального набору.

Для P_t – загального об'єму бюджетних капіталовложень у будівництво в t -ом плануємому періоді виконується наступне обмеження:

$$\sum_{k=1}^m K_{kt} \leq P_t \quad \text{при } k=1, 2, \dots, m \quad (17),$$

де K_{kt} – об'єм k -го виду бюджетних капіталовложень у будівництво в t -ом плануємому періоді.

Обмеження (17) означає, що сумарний об'єм всіх видів (со всіх джерел) інвестиційних ресурсів у капітальне будівництво регіону не перевищує його загального (бюджетного) об'єму, виділяемого в t -ом плануємому періоді.

На основі розрахункової інформації по запропонованим вище методам будуть розв'язуватися задачі визначення раціонального набору будівельних об'єктів для інвестування в плануємому періоді і ефективного розподілення обмежених бюджетних капіталовложень у будівництво на регіональному рівні.

Довбуш А.В.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЗЕМЛІ У ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Реформування аграрного сектора економіки, передбачає зміну юридичного статусу певної частини господарств, які перетворюються у різного роду товариства, приватні, фермерські та інші підприємства. Розвиток малого підприємництва, у складі якого особливе місце займають фермерські господарства, – зріс, адже їх кількість даних господарств, створених на базі реформованих сільськогосподарських підприємств станом на початок 2004 року становила більше 43 тисячі одиниць.

Законом України „Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні ” № 996, що набув чинності з 01.01.2000р., передбачено обов'язкове ведення бухгалтерського обліку всіма підприємствами створеними відповідно до законодавства України. Таким чином, і для фермерських господарств також, узаконено ведення бухгалтерського обліку. Це висуває дедалі нові вимоги до бухгалтерського обліку, як основного засобу формування інформації за веденням фінансово-господарської діяльності підприємств як платників податку на додану вартість, оподаткування підприємств тощо, а також, для аналітичної роботи. Тому в 2000 році почалося широкомасштабне реформування бухгалтерського обліку в Україні, в тому числі й у фермерських господарствах.

Безсумнівно є те, що нинішня система бухгалтерського обліку в Україні повинна служити налагодженню ефективного функціонування управлінської системи агропромислового виробництва. Власники земельних угідь, засобів виробництва, тобто товаровиробники, підприємці, менеджери, кредитори та інші учасники ринку очікують від системи бухгалтерського обліку не тільки простого відображення фінансового стану, а й сподівуються на своєчасну інформацію про обґрунтування своїх майбутніх управлінських рішень, оскільки бухгалтерський облік є важливою частиною інформаційного забезпечення та обґрунту-

вання таких рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, де започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор.

Відомо, що бухгалтерський облік є фінансовою “мовою” підприємства, так як він оперує власними категоріями, дає змогу поєднати правовий, організаційний і економічний механізм господарювання. Це своєрідний фундамент економіки, терміни якого обов'язкові для усіх, хто причетний до ділового життя: власників, керівників, банкірів, юристів, економістів, податківців, бухгалтерів.

Питання організації бухгалтерського обліку в фермерському господарстві належить до компетенції його власника, тобто фермера відповідно до законодавства та установчих документів [2:26]. Тому, фермерам необхідно ґрунтовне вивчення бухгалтерського обліку, знаючи який можна організувати більш раціональніше ведення господарства, що в цілому сприятиме успішному розвитку фермерських господарств [1:6].

Виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття.

Успішне функціонування фермерських господарств, забезпечення в них рентабельного ведення виробництва, організація взаємовідносин з постачальниками виробничих ресурсів, реалізація виробленої продукції, необхідність точних і своєчасних розрахунків з ними та фінансово-банківськими органами вимагає організації в таких господарствах чіткої системи бухгалтерського обліку.

Одним з найважливіших питань організації бухгалтерського обліку у фермерських господарствах, яке не досконало вирішене є бухгалтерський облік землі.

Формування цілей статті (постановка завдання).

Необхідно зауважити, що застосування спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 19.04.2001 р. №186, передбачає принципово новий порядок обліку в порівнянні з обліком за простою і спрощеною формою обліку.

Великі труднощі при використанні нової системи бухгалтерського обліку мають фермери, які найменше підготовлені з бухгалтерського обліку. Тому, ціллю означеної статті є розкриття бухгалтерського обліку землі у фермерських господарствах.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Фермерське господарство і його діяльність в сукупності розкривають зміст предмету бухгалтерського обліку. Застосування бухгалтерського обліку фермером спрямоване саме на господарство, діяльність якого і є предметом бухгалтерського обліку. Під господарською діяльністю розуміють всі сфери здійснення економічних процесів. Тобто, предмет бухгалтерського обліку охоплює всі сфери господарської діяльності – характеризує господарські засоби, джерела отримання цих засобів та їх рух в процесі виробництва, розподілу та їх обігу. При цьому предмет бухгалтерського обліку в цілому складається з конкретних об'єктів, які за економічним змістом та призначенням можна поділити на дві групи:

- об'єкти, що забезпечують господарську діяльність;
- об'єкти, що складають господарську діяльність.

До першої групи відносяться господарські засоби та їх джерела, до другої – господарські процеси та їх результати, що в сукупності відображають кругообіг господарських явищ. Тобто, господарські процеси характеризуються двоїстістю: як стан засобів господарства і як стан процесів господарювання. Згідно до цього, виробництво і правові відносини у вартісному вимірюванні виступають об'єктами бухгалтерського обліку.

Тоді, за нашим переконанням, господарські засоби – це товарно-матеріальні цінності і гроші, як власні, так взяті чи надані в оренду, що забезпечують виробничу і фінансову діяльність. Господарські засоби є матеріальною основою виробничих процесів, тому для правильної оцінки діяльності потрібно знати, які засоби має фермер, як вони розміщені, за рахунок яких джерел створені або придбані.

Одними із складових господарських засобів являються засоби виробництва, які треба розглядати з точки зору їх джерел. Загальне уявлення про склад засобів виробництва наведено в схемі їх класифікації (рис.1).

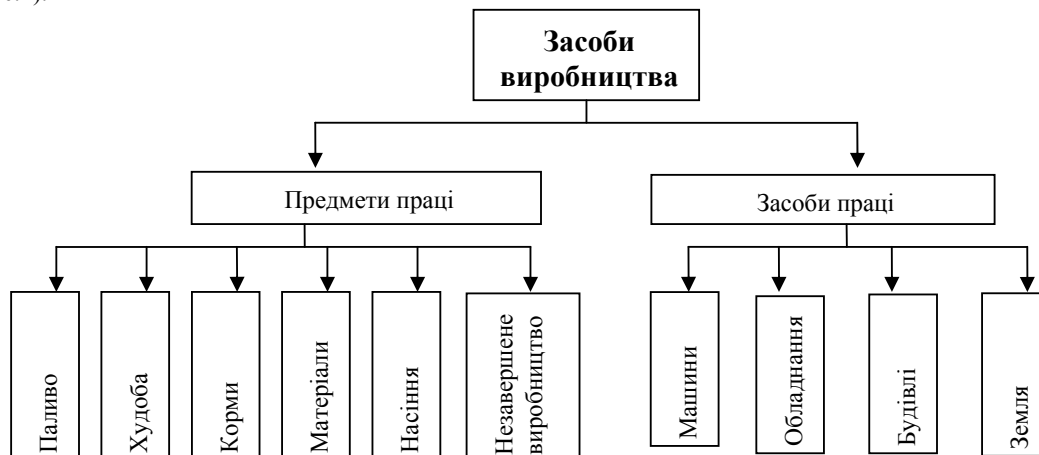


Рис.1. Склад засобів виробництва

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Розділ 2. Землі за видами угідь

№ п/п	Дата	Підстава	Земельна площа, га																							
			Стан угідь до зміни						Зміна у видах угідь									Стан після змін								
			В тому числі						Надійшло					Вибуло				В тому числі								
			Землі, всього	Рілля	Багаторічні насадження	Корм. угіддя	Землі під забудову	Інші землі	Землі, всього	Рілля	Багаторічні насадження	Корм. угіддя	Землі під забудову	Інші землі	Землі, всього	Рілля	Багаторічні насадження	Корм. угіддя	Землі під забудову	Інші землі	Інші землі	Рілля	Багаторічні насадження	Корм. угіддя	Землі під забудову	Інші землі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

Розглядаючи проблему обліку землі, треба зауважити, що на виконання Указу Президента України „Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки” Кабінет Міністрів України затвердив Порядок, який визначає механізм вільного викупу земельних ділянок громадянами для ведення фермерського та підсобного господарства. Відповідно до цього Порядку викупу підлягають земельні ділянки надані цим громадянам у користування згідно із законодавством України. Вартість ділянки визначається державними органами земельних ресурсів за методиками грошової оцінки земель, затвердженими постановами Кабінету Міністрів України [7]. В цьому випадку, виникає необхідність відображати в обліку фермерських господарств операції купівлі та формування балансової вартості землі. Треба зауважити, що в західних країнах землю придбану на ринку землі оцінюють за собівартістю, в яку включають договірну ціну, оплату за послуги адвокатам та брокерам, вартість будівель та споруд, що знаходяться на придбаній землі та інші витрати. Відповідно до цього пропонуємо кореспонденцію згідно скороченого Плану рахунків:

- а) придбано землю за встановленою ціною
 дебет рахунка 15 „Капітальні інвестиції”,
 кредит рахунка 63 „Розрахунки з постачальниками та підрядчиками”;
- б) вартість послуг сільських та селищних рад
 дебет рахунка 15 „Капітальні інвестиції”,
 кредит рахунка 685 „Розрахунки з іншими кредиторами”;
- в) вартість будівель та споруд що знаходяться на купленій землі
 дебет рахунка 15 „Капітальні інвестиції”,
 кредит рахунка 63 „Розрахунки з постачальниками та підрядчиками”;
- г) оприбуткування землі
 дебет рахунка 10 „Основні засоби”,
 кредит рахунка 15 „Капітальні інвестиції”.

В перспективі, у разі офіційного продажу землі фермеру пропонується дану операцію відобразити на дебеті рахунка 79 „Фінансові результати” (як на основному операційному рахунку) та кредиті рахунка 101 „Земельні ділянки”. Якщо покупець згоден купити землю – дебет рахунка 36 „Розрахунки з покупцями і замовниками” і кредиті рахунка 79 „Фінансові результати”.

На наш погляд, застосування на практиці рекомендованого порядку відображення бухгалтерських операцій з обліку земельних угідь у фермерських господарствах буде сприяти кращому їх збереженню, раціональному використанню і забезпечить успішну реалізацію земельної реформи в нашій державі.

В залежності від площі наявних земель, поголів'я тварин, інтенсивності ведення господарства фермер буде формувати матеріально-технічну базу та її інфраструктуру. Оскільки наявність основних засобів буде зростати, структура зміцнюватиметься, то й тут облік повинен будуватися так, щоб всі зміни відображалися своєчасно і точно.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розробок у даному напрямку.

Залежно від площі земель, наявності поголів'я тварин, інтенсивності ведення господарства фермер буде формувати матеріально-технічну базу та її інфраструктуру. Оскільки наявність землі буде змінюватись, то й тут облік відповідно до цього, повинен будуватися так, щоб всі зміни відображалися своєчасно і точно. Відповідно до цього запропоновано новий реєстр обліку землі, який називається „Книга обліку земель”, що на нашу думку, дасть змогу спростити облік землі і тим самим полегшити роботу фермерам. Також наводяться господарські операції з обліку землі і проведення до даних операцій.

Джерела та література

1. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів вузів.– Вид.2-ге, доп. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 640С.

2. Дем'яненко М.Я. та інші. Облік у селянському (фермерському) господарстві (посібник). За ред. М.Я. Дем'яненка. –К.:ІАЕ, 2001.-403с.
3. Лавріненко. Л.І. Організація раціонального обліку в сучасних агроформуваннях // Реформування обліку, звітності та аудиту в системі АПК: стан та перспективи. В 3-х ч. 1: Проблеми адаптації бухгалтерського обліку АПК України до міжнародних правил та вимог. – С. 17 - 19
4. Маренич Т.Г. Бухгалтерський облік в агроформуваннях: Підручник/ За ред. В.Я. Амбросова – Харків: ХДТУСГ, 2003 – 698с.
5. Пархоменко В.М. Бухгалтерський облік в Україні. Нормативи. Коментарі. ч 5.-Луганськ, „Промдрук” ДСД „Лугань”, 2000 – 336 с.
6. Сук Л.К. Бухгалтерський облік. К.: інститут післядипломної освіти Київського університету ім. Шевченка 2001 с. 380
7. Про порядок викупу земельних ділянок громадянами (понад норму, яка приватизується безкоштовно) для ведення селянського (фермерського) господарства. Постанова КМУ від 24 січня 2000 р. № 118 // Агрпрокомпас. – 2000. – № 3. – с.11

Лисенко Л.Л.

ЗАВДАННЯ МЕНЕДЖЕРА. РИСИ, ЯКІ ХАРАКТЕРИЗУЮТЬ МЕНЕДЖЕРА

Процеси управління людьми здійснювались у всіх цивілізаціях і різних соціумах. Управління персоналом - це специфічна функція управлінської діяльності, головним об'єктом якої є люди, що входять в певні соціальні групи, трудові колективи. Як суб'єкт управління виступають керівники і спеціалісти, які виконують функції управління стосовно своїх підлеглих.

Концепція управління персоналом - система теоретично методологічних поглядів на розуміння та визначення суті, змісту, цілей, завдань, критеріїв, принципів і методів управління персоналом і розробка механізмів їх реалізації в умовах конкретної організації. Загальна концепція конкретизується через кадрову політику та кадрову роботу. Основна ціль управління персоналом:

- формування висококваліфікованого, відповідального за доручену справу персоналу з сучасним економічним мисленням та розвитком почуття професійної гордості;
- забезпечення соціальної ефективності колективу.

Управління персоналом як цілісна система виконує такі функції:

- організаційну-планування потреб і джерел комплектування персоналу;
- соціально-економічну - забезпечення комплексу умов і факторів,
- спрямованих на раціональне закріплення й використання персоналу;
- відтворювальну - забезпечення розвитку персоналу.

Отже, управління персоналом - це і наука, і мистецтво ефективного управління людьми в умовах їх професійної діяльності. Це система принципів, методів і механізмів оптимального комплектування, розвитку й мотивації та раціонального використання персоналу. Управління персоналом повинно відповідати концепції розвитку підприємства, захищати інтереси працівників і забезпечувати дотримання законодавства про працю при формуванні, закріпленні (стабілізації) і використанні персоналу.

Завдання зводять до:

- забезпечення підприємства в потрібній кількості й якості персоналу на поточний період і на перспективу;
- створення рівних можливостей ефективності праці та раціональної
- зайнятості працівників, стабільного і рівномірного завантаження протягом
- робочого періоду;
- задоволення розумних потреб персоналу;
- забезпечення відповідності трудового потенціалу працівника, його
- психофізіологічних даних до вимог робочого місця.

Управління персоналом як система включає два блоки: організаційний і функціональний.

До організаційного відносять:

формування персоналу - це прогнозування структури, визначення потреб, залучення, підбір та розміщення персоналу й укладання договорів та контрактів;

стабілізація персоналу — це формування банку даних з питань рівня кваліфікації, персональних умінь, бажань, результатів оцінки праці з метою визначення потенціалу кожного працівника для організації навчання, підвищення кваліфікації і закріплення чи звільнення працівників.

Функціональний пов'язаний із:

використанням персоналу, що включає професійно-кваліфікаційне і посадове переміщення складу персоналу та робочих місць, покращення морально-психологічного клімату в колективі.

Управління персоналом повинно орієнтуватись на тенденції та плани розвитку організації, досягненні основних її цілей, що вимагає врахування таких аспектів:

- довгостроковий розвиток організації;
- забезпечення ринкової незалежності;
- одержання відповідних дивідендів;
- самофінансування розвитку підприємства;
- збереження фінансової рівноваги;